

Số: 01/2025/QĐST-VDS

Hà Tĩnh, ngày 15 tháng 9 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 2 - HÀ TĨNH

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: ông: Trần Quang Dũng

Thư ký phiên họp: ông: Nguyễn Huy Chính - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân khu vực 2 – Hà Tĩnh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 – Hà Tĩnh tham gia phiên họp:
ông Lê Thị Hoài - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 9 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 - Hà Tĩnh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 05/2024/TLST-DS ngày 13 tháng 12 năm 2024 của Toà án nhân dân huyện Kỳ Anh, tỉnh Hà Tĩnh; Thông báo số 01/2025/TBTL – TA ngày 03 tháng 7 năm 2025 của Toà án nhân dân Khu vực 2 – Hà Tĩnh về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2025/QĐST - VDS ngày 25 tháng 8 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

+ Bà: Lê Thị L; Sinh năm: 1981; Địa chỉ: xã Đ, huyện T, tỉnh Hải Dương (nay là xã Đ, thành phố Hải Phòng) (vắng mặt)

+ Bà: Võ Thị T; Sinh năm: 1990; Địa chỉ: xã I, huyện C, tỉnh Gia Lai (nay là xã I, tỉnh Gia Lai) (vắng mặt)

+ Bà: Võ Thị C; Sinh năm: 1998, Địa chỉ: xã K, huyện K (nay là xã K, tỉnh Hà Tĩnh) (vắng mặt)

Người đại diện theo uỷ quyền của người yêu cầu: ông Nguyễn Xuân L1 - sinh năm 1987; Địa chỉ: tổ dân phố B, phường S, tỉnh Hà Tĩnh (có mặt)

Người bị yêu cầu: bà **Võ Thị T1**; Sinh ngày 20/10/1958; CMND số 183699282, cấp ngày 20/4/2006. Địa chỉ cư trú cuối cùng: thôn L, xã K, huyện K, tỉnh Hà Tĩnh (nay là thôn L, xã K, tỉnh Hà Tĩnh)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết, văn bản trình bày ý kiến và tại phiên họp, người đại diện của người yêu cầu trình bày:

Vào ngày 10/7/2010, mẹ đẻ của Lê Thị L, Võ Thị T, Võ Thị C là bà Võ Thị T1, sinh ngày 20/10/1958, CMND số 183699282, địa chỉ thường trú: thôn L, xã K, huyện K, tỉnh Hà Tĩnh (nay là thôn L, xã K, tỉnh Hà Tĩnh) đi xe đạp xuống biển K, thuộc xã K, thị xã K, tỉnh Hà Tĩnh để tắm biển nhưng không thấy trở về, sau đó gia đình nhận được thông tin của một số người dân sống gần biển K thì chỉ thấy xe đạp của bà Võ Thị T1 để ở bờ biển nhưng không thấy tìm thấy bà Võ Thị T1. Gia đình đã phối hợp với người dân, lực lượng biên phòng và thông tin cho các địa phương từ Nghệ An đến Quảng Trị để phối hợp tìm kiếm dọc bờ biển nhưng kết quả vẫn không thấy bà Võ Thị T1. Từ đó đến nay đã hơn 14 năm, gia đình cũng đã nhiều lần tìm kiếm nhưng vẫn không có tin tức gì về bà Võ Thị T1 còn sống.

Vì vậy, để đảm bảo quyền lợi cho gia đình, nên người yêu cầu đã làm đơn đề nghị TAND khu vực 2 Hà Tĩnh tuyên bố một người là đã chết đối với bà Võ Thị T1, sinh ngày 20/10/1958, CMND số 183699282, Nơi cư trú cuối cùng: thôn L, xã K, huyện K, tỉnh Hà Tĩnh (nay là thôn L, xã K, tỉnh Hà Tĩnh). Thời điểm tuyên bố là đã chết kể từ ngày 10/7/2010.

Tại Biên bản xác minh ngày 01/8/2024 của UBND xã K, huyện K, tỉnh Hà Tĩnh (nay là UBND xã K, tỉnh Hà Tĩnh) trình bày đúng như nội dung trong đơn của người yêu cầu và văn bản trình bày ý kiến của người đại diện theo uỷ quyền của người yêu cầu.

Tòa án nhân dân huyện Kỳ Anh, tỉnh Hà Tĩnh (nay là Tòa án nhân dân Khu vực 2 – Hà Tĩnh) đã thực hiện việc thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đăng thông báo đến B, Đ, Cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh, tuy nhiên đã hết thời hạn 04 tháng kể từ ngày đăng thông báo đầu tiên (ngày 23 tháng 4 năm 2025), bà Võ Thị T1, gia đình, Tòa án nhân dân khu vực 2 - Hà Tĩnh và UBND xã K, huyện K (nay là UBND xã K, tỉnh Hà Tĩnh) không nhận được bất cứ thông tin nào về việc bà Võ Thị T1 hiện ở đâu, còn sống hay đã chết.

Tại phiên họp Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 – Hà Tĩnh phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng và quan điểm giải quyết vụ việc:

- Đối với việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, thư ký tuân thủ đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của những người tham gia tố tụng: Các đương sự đã chấp hành đúng quy định khi Tòa án có yêu cầu.

- Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự, Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự. Đề nghị Tòa án: Chấp nhận đơn của bà Lê Thị L, Võ Thị T, Võ Thị C về việc yêu cầu “Tuyên bố bà Võ Thị T1, sinh ngày 20/10/1958; Nơi cư trú cuối cùng: thôn L, xã K, huyện K (nay là thôn L, xã K, tỉnh Hà Tĩnh) là đã chết”, thời điểm chết đề nghị Tòa án tuyên theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của người yêu cầu và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 2 – Hà Tĩnh nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Người bị yêu cầu là bà Võ Thị T1 có đăng ký hộ khẩu thường trú và nơi cư trú cuối cùng ở thôn L, xã K, huyện K, tỉnh Hà Tĩnh (nay là thôn L, xã K, tỉnh Hà Tĩnh) nên theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, việc tuyên bố bà Võ Thị T1 là đã chết thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án. Nhân dân huyện K, tỉnh Hà Tĩnh (Nay là Tòa án nhân dân khu vực 2 - Hà Tĩnh).

[2] Về quyền yêu cầu: Do bà Võ Thị T1 trước khi mất tích đã ly hôn nên các con đẻ là Lê Thị L, Võ Thị T, Võ Thị C là người thừa kế hợp pháp thuộc hàng thừa kế thứ nhất theo quy định của Bộ luật Dân sự. Vì vậy, việc bà Lê Thị L, Võ Thị T, Võ Thị C làm đơn yêu cầu tuyên bố bà Võ Thị T1 đã chết phù hợp với quy định tại Điều 391 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Xét yêu cầu của đương sự: Vào ngày 10/7/2010, là bà Võ Thị T1, sinh ngày 20/10/1958, CMND số 183699282, địa chỉ thường trú: xã K, huyện K, tỉnh Hà Tĩnh đi xe đạp xuống biển K, thuộc xã K, thị xã K, tỉnh Hà Tĩnh (nay là phường H, tỉnh Hà Tĩnh) để tắm biển nhưng không thấy trở về, sau đó gia đình đã phối hợp với người dân, lực lượng biên phòng và thông tin cho các địa phương từ Nghệ An đến Quảng Trị để phối hợp tìm kiếm dọc bờ biển nhưng kết quả vẫn không thấy bà Võ Thị T1. Từ đó đến nay đã hơn 14 năm, gia đình cũng đã nhiều lần tìm kiếm nhưng vẫn không có tin tức gì về bà Võ Thị T1 còn sống. Do đó, bà Lê Thị L, Võ Thị T, Võ Thị C yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Võ Thị T1 là đã chết. Theo xác nhận của Công an xã K, UBND xã K và thôn T, xã K phù hợp lời khai của bà Lê Thị L, bà Võ Thị T, bà Võ Thị C về việc bà Võ Thị T1 đã mất tích từ

ngày 10/7/ 2010 đến nay là có căn cứ. Sau khi thụ lý vụ việc Tòa án nhân dân huyện Kỳ Anh, tỉnh Hà Tĩnh (nay là Toà án nhân dân Khu vực 2 - Hà Tĩnh) đã ra thông báo tìm kiếm bà Võ Thị T1. Quá thời hạn thông báo của Toà án nhưng vẫn không có tin tức xác thực về bà Võ Thị T1 còn sống hay đã chết.

Vì vậy, cần chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị L, bà Võ Thị T, bà Võ Thị C về việc “Yêu cầu tuyên bố bà Võ Thị T1 là đã chết” như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 – Hà Tĩnh tham gia phiên họp là có căn cứ, phù hợp với quy định tại điểm a khoản 1, khoản 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự và Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về xác định ngày, tháng, năm đã chết của bà Võ Thị T1: Bà Võ Thị T1 bị mất tích từ ngày 10/7/2010. Bà Lê Thị L, bà Võ Thị T, bà Võ Thị C làm đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết là ngày 01 tháng 11 năm 2024 như vậy tính đến thời điểm nộp đơn yêu cầu thì bà Võ Thị T1 đã biệt tích được trên 05 năm. Do đó, căn cứ theo quy định tại d khoản 1 Điều 71, khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự. Ngày chết của bà Võ Thị T1 là ngày 10/7/2015.

Về hậu quả pháp lý của việc tuyên bố bà Võ Thị T1 đã chết. Kể từ ngày Quyết định của Tòa án tuyên bố bà Võ Thị T1 đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình, quan hệ nhân thân khác và quan hệ tài sản của bà Võ Thị T1 được giải quyết như đối với người đã chết. Tài sản của bà Võ Thị T1 được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[4]. Về chi phí tố tụng, lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Người yêu cầu là bà Lê Thị L, bà Võ Thị T, bà Võ Thị C phải nộp chi phí cho việc đăng, phát thông báo tìm kiếm 01 người bị tuyên bố là đã chết theo quy định tại Điều 385, 388, 392 Bộ luật Tố tụng dân sự. Các đương sự đã nộp đủ nên miễn xét.

Bà Lê Thị L, bà Võ Thị T, bà Võ Thị C là người yêu cầu giải quyết việc dân sự nên phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội và Danh mục mức án phí, lệ phí Tòa án kèm theo.

Từ những nhận định trên:

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 48, khoản 4 Điều 143; Điều 369, 370, 371, 372; khoản 2 Điều 388; Điều 384, 385, 391, 392, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự;

Điều 6, Điều 35, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị L, bà Võ Thị T, bà Võ Thị C:

Tuyên bố bà Võ Thị T1, sinh ngày 20/10/1958, chứng minh nhân dân số 183699282, nơi cư trú cuối cùng: thôn L, xã K, huyện K (nay là thôn L, xã K, tỉnh Hà Tĩnh) là người đã chết. Ngày chết của bà Võ Thị T1 là ngày 10 tháng 7 năm 2015.

Kể từ ngày Quyết định của Tòa án tuyên bố bà Võ Thị T1 đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác, quan hệ tài sản của bà Võ Thị T1 được giải quyết như đối với người đã chết. Tài sản của bà Võ Thị T1 được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu Bà Lê Thị L, bà Võ Thị T, bà Võ Thị C phải nộp 300.000đ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, nhưng được khấu trừ vào khoản tiền tạm ứng lệ phí 300.000đ đã nộp tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Kỳ Anh, tỉnh Hà Tĩnh theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0002500 ngày 13 tháng 12 năm 2024. Tiền lệ phí các đương sự đã nộp đủ.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Bà Lê Thị L, bà Võ Thị T, bà Võ Thị C có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Hà Tĩnh có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hà Tĩnh có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- VKSND khu vực 2 – Hà Tĩnh;
- VKSND tỉnh Hà Tĩnh;
- Phòng THADS khu vực 2 – Hà Tĩnh;
- UBND xã Kỳ Khang, tỉnh Hà Tĩnh;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN

Trần Quang Dũng